

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 11CoP/2/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8314205737
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Šamo
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8314205737.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Šama a sudcov JUDr. Romana Tótha a JUDr. Jozefa Škraba, v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú G. D., nar. X.X.XXXX, bytom u matky, G. č. X, R., zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné, Odbor sociálnych vecí a rodiny, Kukorelliho č. 1, Humenné, dieťaťa rodičov - matky Ing. W. D., nar. X.XX.XXXX, G. č. X, R., právnej zastúpenej JUDr. Františkom Svatuškom, advokátom, Námestie slobody č.25, Humenné a otca C. D., nar. XX.X.XXXX, I. T. X. č. XXX, právne zastúpeného JUDr. Júliusom Bučekom, advokátom, Námestie slobody č.1, Humenné, na návrh matky o úpravu práv a povinností k maloleťmu dieťaťu, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 10 P 144/2014 - 116 zo dňa 3. decembra 2014, takto

r o z h o d o l :

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa.

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zveril maloletú G. do osobnej starostlivosti matky s tým, že táto bude maloletú zastupovať a spravovať jej majetok a otca maloletej zaviazal prispievať na jej výživu po 230,- Eur mesačne od 13.5.2014 do 31.8.2014 a po 260,- Eur mesačne od 1.9.2014 a to vždy do 10. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Rozhodol ďalej o nedoplatku na výživnom v sume 1.028,24 Eur, ktorý otca zaviazal zaplatiť do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň upravil styk otca s maloletou G. a to v každý piatok od 16.30 hod. do 19.00 hod., každú sobotu od 10.00 hod. do 18.00 hod. a každú nedeľu od 10.00 hod. do 16.00 hod. s tým, že otec je povinný oznámiť týždeň vopred sms správou matke maloletej, že sa jeho styk zrealizuje. Napokon rozhodol okresný súd o trovách konania tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na ich náhradu. Okresný súd rozhodol v zmysle uvedeného podľa § 36 ods. 1, § 62 ods. 1, 2, 4 a 5 zákona č. 36/2005 o rodine v platnom znení na základe vykonaného dokazovania v predmetnej veci. Konštatoval, že matka maloletej spĺňa podmienky a predpoklady k zabezpečeniu zdravého fyzického a psychického vývoja maloletej G., preto ju súd zveril do výchovy matke. Výživné pre maloletú určil s prihliadnutím na vek maloletej, odôvodnené potreby a na náklady v súvislosti so školskou dochádzkou a napokon s prihliadnutím na schopnosti a možnosti otca, pričom zdôraznil, že obaja rodičia majú k maloletej vyživovaciu povinnosť. Pri vyčíslení nedoplatku na výživnom, vzniknuté za priznané obdobie do rozhodnutia súdu, zohľadnil súd už zaplatené sumy i uhradené školské obedy otcom. Napokon o trovách konania rozhodol okresný súd podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p..

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podali odvolanie obaja rodičia, otec maloleteho dieťaťa písomným podaním zo dňa 30.12.2014 a matka písomným podaním zo dňa 2.1.2015. Otec maloleteho dieťaťa namietal výrok o stanovenej výške výživného, ako i výrok o povinnosti zaplatiť nedoplatok na výživnom a to z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. d/, f/ O.s.p. a to nedostatočne zisteného skutkového stavu

a nesprávneho právneho posúdenia veci. Výšku výživného v sume 260,- Eur mesačne považuje za neprimeranú vzhľadom na jeho možnosti, schopnosti a majetkové pomery ako povinného rodiča a tiež vzhľadom na vek a odôvodnené potreby maloletého dieťaťa. Poukázal na vykonané dokazovanie vo veci a skutočnosť, že ako vodič kamiónu pracuje s mesačným zárobkom vo výške minimálnej mzdy, ku ktorej sa pripočítava cestovné a stravné náhrady vo výške 45,- Eur na jeden kalendárny deň, ktorý odpracuje. Formou cestovných a stravných náhrad sú mu pri tom preplácané výdavky na stravu a cestu do zamestnania, ktoré musí nevyhnutne mesačne vynaložiť v súvislosti so zamestnaním, nakoľko je väčšinou času v zahraničí a tam sú tieto výdavky vyššie. Súd by preto nemal podľa odvolateľa, započítavať do výšky jeho mesačného príjmu toto cestovné a stravné, nakoľko predstavujú odôvodnené výdavky na stravu a cestu do zamestnania, ktoré musí mesačne vynaložiť vzhľadom na to, že pracuje mimo miesta trvalého bydliska. Odvolateľ navrhol ponechať výživné vo výške 200,- Eur a to vzhľadom na jeho mesačný príjem vo výške minimálnej mzdy a jeho ďalšie výdavky na bývanie v sume 100,- Eur, splátky na úvery- spoločné s navrhovateľkou (matkou maloletého dieťaťa), splácané v sume 382,09 Eur mesačne, základné hygienické potreby, drogériu, oblečenie, zdravotnú starostlivosť, výdavky na telefón. Pokiaľ ide o vyčíslenie nedoplatku na výživnom, poukázal odvolateľ na uznesenie Krajského súdu v Prešove č.k. 15 CoP 6/2014 zo dňa 2.7.2014, ktorým bolo vydané predbežné opatrenie a bol zaviazaný prispievať na výživu maloletej 100,- Eur mesačne do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky od podania návrhu až do právoplatného skončenia veci samej. Súd mal vychádzať zo sumy, ktorá bola určená predbežným opatrením, t.j. 100,- Eur mesačne. Vzhľadom na toto mal zaplatiť za obdobie od 13.5.2014 do 30.11.2014 sumu 661,29 Eur, pričom za preukázané považuje zaplatenie sumy 200,- Eur dňa 2.5.2014, 1.7.2014 a 31.7.2014 sumu 60,- Eur za obedy pre dcéru po 20,- Eur 3-krát. Nedoplatok na výživnom tak podľa odvolateľa predstavuje za obdobie od 13.5.2014 do 30.11.2014 sumu 1,29 Eur. V tomto znení napokon žiada vyhovieť odvolaniu a zmeniť rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 220 O.s.p..

Matka maloletého dieťaťa namietala rozhodnutie súdu prvého stupňa v celom rozsahu, t.j. vo všetkých jeho výrokoch, s výnimkou výroku o trovách konania a z dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p. s tým, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Poukázala na to, že vždy zabezpečovala normálny, zdravý psychický a fyzický vývoj maloletej G. v pokojnom prostredí bez rušivých negatívnych vplyvov. Náklady na jej výživu a starostlivosť hradila a hradí len zo svojho príjmu. Vzhľadom na jej potreby sa stará o maloletú osobne, pričom dostatočne súdu preukázala a zdokladovala výšku mesačných oprávnených výdavkov na maloletú G. v súvislosti s bývaním, stravou, ošatením, hygienou, kultúrou a pod.. Namietala nedostatočné dokazovanie naopak majetkových, zárobkových a osobných pomerov otca maloletej G.. V čase rozhodovania súd nemal preukázaný reálny príjem otca maloletej a postačoval mu príjem za obdobie od 1.1.2014 do 31.7.2014. Svoje tvrdenia otec nijako hodnoverne nepreukázal. Vzhľadom na to, že súd pri rozhodovaní o výživnom nevychádzal z reálnych zárobkových a majetkových pomerov otca maloletej, rozsudok nie je dostatočne odôvodnený, je preto nepreskúmateľný, čo je dôvodom na jeho zrušenie. Ďalej matka maloletej považuje povinnosť otca oznámiť týždeň vopred sms správou, že sa jeho styk zrealizuje, v prípade lehoty za krátku a nepostačujúcu a trvá na tom, aby otcovi bola uložená povinnosť oznámiť správou matke maloletej, že sa jeho styk s maloletou zrealizuje v lehote dva týždne vopred. Navrhla preto zrušiť rozsudok okresného súdu a vrátiť vec na ďalšie konanie a rozhodnutie, prípadne jeho zmenu tak, že súd uloží odporcovi - otcovi maloletého dieťaťa povinnosť platiť výživné na maloletú G. vo výške 300,- Eur mesačne k rukám matky maloletej a sumu vo výške 100,- Eur na osobitný vinkulovaný účet na meno maloletej s účinnosťou od 13.5.2014 a zároveň súd uloží otcovi povinnosť oznámiť dva týždne vopred sms správou matke maloletej, že sa styk zrealizuje.

K odvolaniam sa účastníci a ani kolízny opatrovník nevyjadrili. Kolízna opatrovníčka na odvolacom pojednávaní dňa 21.4.2015 navrhla ponechať rozsudok súdu prvého stupňa v platnosti a ak, tak v prípade výhrad ohľadne výšky nedoplatku, v tomto smere rozsudok zmeniť.

Po predložení predmetnej veci, preskúmal odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle ustanovenia § 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p. a dospel k záveru, že odvolania matky a otca maloletého dieťaťa nie sú dôvodné.

Podľa § 36 ods. 1 veta prvá a druhá zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak

sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti.

Podľa § 62 ods. 1, 2, 4 a 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods.1 veta prvá cit. zákona pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

V predmetnej právnej veci, vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení, sa odvolací súd i na základe v odvolacom konaní preukázaných skutočností, v celom rozsahu stotožňuje s rozhodnutím prvostupňového súdu, vrátane jeho dôvodov. Súdom prvého stupňa zistený skutkový stav, po doplnení dokazovania odvolacím súdom, zakladá správnosť jeho rozhodnutia, keď vyhodnotil podmienky odporcu - otca maloletého dieťaťa ako umožňujúce mu prispievanie vo výške stanoveného výživného v záujme zabezpečenia čo najúspešnejšieho a zdravého vývoja jeho maloletého dieťaťa. Odvolací súd pritom rovnako ako súd prvého stupňa zdôrazňuje, že rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia rovnocenne a zanikajú až dosiahnutím schopnosti dieťaťa samostatne sa živiť. Podľa § 28 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov, majú rodičovské práva a povinnosti obaja rodičia rovnocenne a to aj v prípade, ak spolu rodičia dieťaťa nežijú. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa, spolupodieľať sa na zabezpečovaní jeho výchovy a výživy v súlade s jeho vekom, potrebami, aktivitami, zdravotným stavom a podobne. Zákon predpokladá, že rodičia ich budú vykonávať dobrovoľne a so všetkou starostlivosťou a že sa na výkone rodičovských práv a povinností v záujme maloletého dieťaťa dohodnú, rešpektujúc tak právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obojmu rodičom a taktiež právo rodičovské v záujme zabezpečenia primeraného kontaktu a dosahu na výchovné pôsobenie na dieťa.

V zmysle citovaných zákonných ustanovení, súd zohľadňuje pri určovaní rozsahu vyživovacej povinnosti, odôvodnené potreby oprávneného, t.j. maloletého dieťaťa, ako aj schopnosti a možnosti povinného, v danom prípade odporcu. Možnosť skúmať majetkové pomery umožňuje súdu komplexne posudzovať pomery povinného rodiča, jeho životnú úroveň. Majetkové pomery pritom treba chápať pojmovo v širších súvislostiach, nakoľko v sebe zahŕňajú nielen zárobkové pomery, ale i životnú úroveň oboch rodičov, na ktorej sa podľa práva a možností rodičov podieľajú ich maloleté deti. Pritom je potrebné mať na zreteli, že výživné má zabezpečiť približne také materiálne podmienky pre telesný a duševný vývoj dieťaťa, v akých by sa dieťa nachádzalo, keby žilo v harmonickej spoločnej domácnosti svojich rodičov. Tomu z rodičov, ktorému bolo dieťa zverené, sa vyživovacia povinnosť presne neurčí, ale s plnením jeho vyživovacej povinnosti sa počíta, pričom pri stanovení jej rozsahu sa berie do úvahy aj priama starostlivosť o dieťa.

V danom prípade je povinný odporca zamestnaný v riadnom pracovnom pomere u stáleho zamestnávateľa s pravidelným mesačným príjmom, ktorý preukázal a s ktorým hospodári, v čistom vyčíslení priemerne vo výške 2.261,- Eur (za obdobie od 1.1.2014 do 1.1.2015). Pri takejto výške čistého mesačného príjmu i s ohľadom na osobné výdavky otca maloletého dieťaťa, považuje odvolací súd, rovnako ako súd prvého stupňa, výživné vo výške 230,- Eur na maloleté dieťa vo veku bezmála siedmich rokov, za primerané. Pokiaľ ide o námietky odvolateľa-otca maloletého dieťaťa, týkajúce sa nezohľadnenia jeho osobných výdavkov v súvislosti so zamestnaním cezhraničného vodiča kamiónu, pri rozhodovaní súdom prvého stupňa, odvolací súd poukazuje na zákonom zaručené právo dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni rodičov, pričom výživné má prednosť pred ich inými výdavkami, ktoré ho o toto právo nemôžu ukracovať s tým, že životná úroveň povinného a dieťaťa má byť približne rovnaká. Súdom prvého stupňa určené mesačné výživné za daných podmienok tak zodpovedá schopnostiam a možnostiam otca maloletého dieťaťa. Súd pri predmetnom rozhodovaní vychádzal z reálnej situácie a zo stavu daného v čase rozhodnom pre posúdenie skutočností určujúcich vyživovaciu povinnosť povinného rodiča k oprávnenému maloletému dieťaťu. Zároveň odvolací súd zdôrazňuje aj skutočnosť,

že platenie výživného vo finančnom vyčíslení nie je jedinou formou plnenia si vyživovacej povinnosti rodiča vo vzťahu k maloletému dieťaťu. Takým by malo byť i plnenie nad rámec súdom stanovenej sumy výživného vo forme materiálneho zabezpečenia stravy, oblečenia, príspevku na vzdelanie, či záujmy a podobne, ako i zabezpečenie starostlivosti o maloleté dieťa zo strany povinného rodiča v čase, určenom na stretávanie sa v rámci realizácie styku druhého rodiča s maloletým dieťaťom. Nič nebráni napokon ani založeniu sporenia v prospech maloletej G. v zmysle odvolacieho návrhu matky maloletého dieťaťa a to popri plnení si súdom určenej vyživovacej povinnosti povinným rodičom, ako možnosti a pomery rodičov umožňujú.

Prihliadajúc napokon i na potreby maloletého dieťaťa vzhľadom k jeho veku a nárokom súvisiacim s prirodzeným vývojom, považuje odvolací súd rozhodnutie súdu o stanovení výšky výživného za vecne správne a v súlade so zákonom chráneným záujmom maloletého dieťaťa.

K námietke odvolateľa - otca maloletého dieťaťa, týkajúcej nesprávne vyčíslenej výšky nedoplatku na výživnom vzhľadom na stanovenie výšky výživného rozhodnutím o predbežnom opatrení, odvolací súd konštatuje, že predbežné rozhodnutie súdu o otázke výživného má predbežný dočasný charakter a neslúži ako podklad pre rozhodnutie súdu o prejednávanej veci samej. Z hľadiska predbežne stanovenej výšky výživného v danom prípade je relevantné skutočné preukázané plnenie výživného za posudzované obdobie. Toto bolo súdom v konečnom vyčíslení nedoplatku na výživnom zohľadnené a ďalšie iné plnenie odvolateľ nepreukázal.

Vychádzajúc zo situácie a pomerov účastníkov v čase rozhodnom pre rozhodnutie súdu, odvolací súd na základe vyššie uvedených skutočností, rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil v celom rozsahu ako vecne správny rovnako, ako aj v časti vo výroku o trovách prvostupňového konania v zmysle (§ 219 O.s.p.) a vo výroku o styku s maloletým dieťaťom, pri ktorom bola napadnutá len oznamovacia lehota.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 146 ods.1 písm. a/ v spojení s § 224 ods.1 O.s.p., keďže predmetom odvolacieho konania bola výchova a výživa maloletého dieťaťa, pričom ide o konanie, ktoré môže začať aj bez návrhu (§ 81 ods.1 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.